

Δαφνί: ανθρώπινα κουρέλια γυμνά, δεμένα, εξευτελισμένα και μόνα

Η **Της ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ**

πρώτη εικόνα στο απέραντο σε έκταση ΨΝΑ Δαφνί σε μέρα εφημερίας είναι οι ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις που σε κάνουν να πιστεύεις ότι έχεις κάνει λάθος, ότι δεν βρίσκεσαι σε νοσοκομείο ή ότι εκείνες εκ παραδρομής είναι εδώ. Τα περιτολικά αυτοκίνητα και βανάκια στοικισμένα έξω από τα εξωτερικά ιατρεία. Αστυνομικοί παντού. Μέσα στον χώρο των ιατρείων ανακατεμένοι 7-8 αστυνομικοί με συγγενείς, ασθενείς και γιατρούς. Επτά στους δέκα ασθενείς έχουν προσαχθεί στο νοσοκομείο ακουστικά (κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας), μας λέει η γραμματέα. Μεσοσταθμικά οι ακούσιες νοσηλείες στο ΨΝΑ είναι πάνω από τις μισές (56%)!

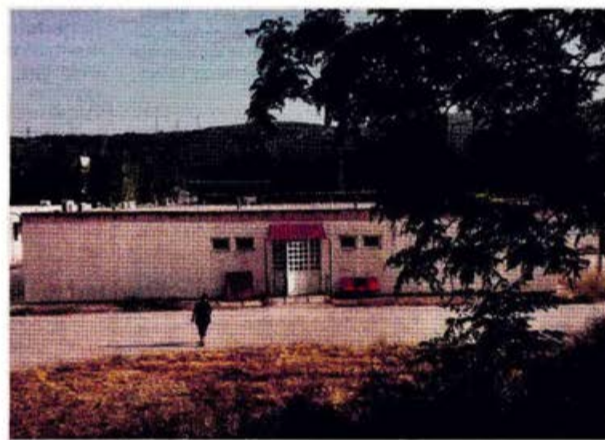
Βγαίνουμε από τον χώρο των εξωτερικών ιατρείων κι ανηφορίζουμε προς τα τμήματα οξέων περιστατικών. Κλειδωμένες οι πόρτες και των δύο που επισκεφτήκαμε.

Μία μόνο λέξη μπορεί να περιγράψει την κατάσταση που αντικρίσαμε στο ΨΝΑ: βαρβαρότητα. Γιατί η καθήλωση μόνο έτσι μπορεί να χαρακτηριστεί. Το ίδιο και η χωρίς φειδώ χορήγηση φαρμάκων. Η Λέρως είναι ακόμα εδώ, γιατί είναι νοσοτροπία

Μέσα τους άνθρωποι παρατημένοι, σε καταστολή, είτε από τα πολλά φάρμακα είτε από τους ιμάντες. Κάποιος μας ζητάει ιαγύρο. «Γιατί είναι δεμένος;» ρωτάμε τον νοσηλευτή για τον πρώτο ασθενή που αντικρίζουμε ακινητοποιημένο στο κρεβάτι του. «Πρώι τις πάνες του» μας απαντάει, «δεν γίνεται αλλιώς». Ο ασθενής με σύνδρομο Down, όπως μας ενημερώνει ο νοσηλεύτης είναι «εξαιρετικά διεγερτικός». «Ήρεμος είναι», παρατηρούμε. «Τώρα ναι, έχει έρθει η φίλη του γι' αυτό. Πάντα όταν έρχεται η φίλη του ηρεμεί».

Το κουτί

Φεύγουμε από τα οξεία περιστατικά και κατευθυνόμαστε στα τμήματα χρόνιων περιστατικών, το 7ο και το Πρόκατ (και τα δύο είναι κοντινότερα). Ακούγονται φωνές. Πίσω από δύο διπλοκλειδωμένες πόρτες στο προκατασκευασμένο κουτί, 19 ψυχές, γυμνές, δεμένες, εξευτελισμένες, μόνες... Όπως τις είχαμε

αφήσει προ διατίνας που είχαμε επισκεφτεί ξανά το Δαφνί. Μας άνοιξε η κλειδοκράτορας βάρδιας, μια εντυπωσιακά μεγαλόσωμη νοσηλεύτρια. Ο χώρος διημέρευσης, ένα δωμάτιο αναμονής νοσοκομείου όλο κι όλο. Σκοτεινός, αφού το φως της μέρας κρύβεται από τις βρόμικες μπεζκουρτίνες. Και η μυρωδιά της απλυσιάς και του κάτουρου κατακλύζει τον χώρο.

Με κρυμμένο πρόσωπο

Σε διπλανές θέσεις δύο άντρες. Ο ένας κάθεται με τα πόδια μαζε-

μένα στο στήθος και κοιτά κάτω. Ο δεύτερος ξαπλωμένος, δεμένος με ιμάντες, κρύβει το πρόσωπό του με τα χέρια του. Ανέναντι ένας άνδρας που έχει αγκαλιά ένα μωρό-κούκλα καθισμένος σε μια καρέκλα. «Όταν το καταστρέψει, του φέρνουν άλλο οι συγγενείς του. Το κρατά αγκαλιά μέχρι να ξεκαρβαλώσει κι αυτό», μας λέει η νοσηλεύτρια. «Γιατί είναι δεμένος;» τη ρωτάμε. «Δεν γίνεται αλλιώς. Αν τους αφήσουμε θα τρέχουν στις τουαλέτες να τρώνε τα κόπρανά τους, άλλοι θα σκίζουν τα σεντόνια

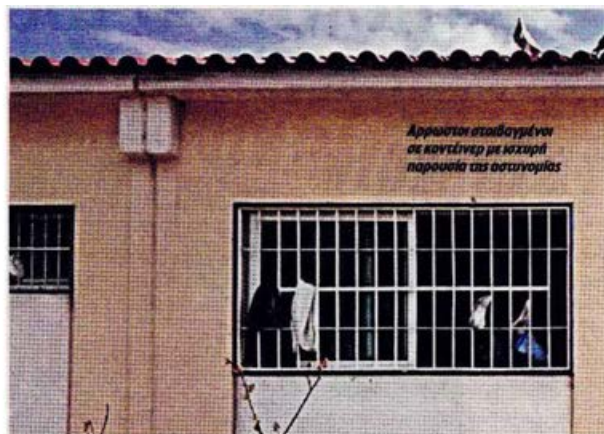
και θα τρώνε τα ρούχα τους».

Οι κραυγές τώρα ακούγονται πιο δυνατά. Ερχονται από την άκρη του διαδρόμου. «Ποιος φωνάζει;» ρωτάμε και ξεκινάμε να περπατάμε προς το μέρος του. Οι φωνές πίσω από την κλειστή πόρτα ενός άνδρα, γυμνού, καθλωμένου στο κρεβάτι του. «Είναι από παιδί εδώ, ξεκίνησε από το Νταού Πεντέλης ή από το ΠΙΚΠΑ, ποιος ξέρει;» μας λέει η νοσηλεύτρια. Και στη συνέχεια πετάχτηκε εδώ. Γαλουχήθηκε από το σύστημα στο δέσιμο και την καταστολή κι ακόμα ζητάει βοήθεια, σκε-

φτόμαστε δυνατά. «Εξαντλούνται όλες οι υπόλοιπες θεραπευτικές λύσεις πριν δεθούν οι ασθενείς», ρωτάμε. «Ναι, η γιατρός έρχεται καθημερινά και δίνει τις εντολές».

Στο ξεχωριστό -μέσα στον χώρο- δωμάτιο των νοσηλευτών υπάρχει μια πόρτα με ένα καγκελόφρακτο παραθυράκι που βλέπει σε ένα δωμάτιο γεμάτο με σημαίες και πόστερ του Ολυμπιακού. Εκεί ζει ένας μεγαλόσωμος άνδρας, ο ακαταλόγιστος ασθενής Δ., ο οποίος αντί ποινής για το έγκλημά του βρίσκεται στο ΨΝΑ ως ψυχικά

ασθενής σε μόνιμη απομόνωση. Στο ΨΝΑ όμως ζουν κι άλλοι ποινικοί, 69αρηδες τους λένε, από το άρθρο του Ποινικού Κώδικα.

«Γιατί είναι σε κλουβί;». «Δεν τον πλησιάζει κανείς, γιατί είναι βίαιος», μας εξηγούν. Τον παρακολουθούν μόνο από το ειδικό παράθυρο.

Η τηλεόραση

Ο Δ. ζητά μια νέα τηλεόραση. «Είναι η δεύτερη που σπάει», μας λένε. «Γιατί δεν είσαι ήρεμος;» τον ρωτούν. «Όταν είναι το προσωπικό ήρεμο, είμαι κι εγώ. Μου

φωνάζουν συνέχεια», απαντάει. «Θέλω να μιλήσω με τους γονείς μου. Ανοίξτε μου τη γραμμή. Γιατί δεν μου την ανοίγετε;». «Θέλω να με πάτε σε άλλο νοσοκομείο», λέει λίγο αργότερα. Φεύγουμε. Απ' έξω το κοντέινερ είναι καγκελόφρακτο. Ο Δ. βγαίνει στο μπαλκόνι του, ανοίγει το πανί που έχει για να μην τον χτυπά ο ήλιος. Συνεχίζει να μας μιλάει.

Στο Προκάτ, όπως και επίσημα μας ενημερώνει η ταμπέλα ότι ονομάζεται ένα από τα τμήματα χρόνιων περιστατικών του νοσο-

κομείου, κάποιοι ασθενείς μόλις μας βλέπουν κατευθύνονται προς το μέρος μας για να μας μιλήσουν. Άλλοι είναι παραδομένοι στις άβολες πλαστικές καρέκλες του χώρου διημέρευσης. «Καλήμερα, τι κάνεις; Πώς σε λένε;». Τους απαντάμε. Η ανάγκη για επικοινωνία μεγάλη. Είναι σαφές ότι δεν τους μιλούν όσο έχουν ανάγκη. Το φαγητό, μας είπαν πολλοί, είναι χάλια.

Ένας άνδρας γύρω στα 50 μας ρωτά αν θέλουμε να ακούσουμε ένα δικό του ποίημα. Τρέχουν

σάλια από το στόμα του. «Εκτωρ, χιλιάδες πέρασαν τα χρόνια από τον χαμό σου... Εκτωρ πού τρέχει η ψυχή σου, σε ποιες χαράδρες χάνεται; Πού είναι η Ανδρομάχη σου, πού είναι το παιδί σου; Πολύ ωραίο, λέμε. «Δεν θα σας πω άλλο για να μη σας κουράσω», μας απαντάει.

Στη νοσηματική

Έχουν μαζευτεί 5- 6 νοσηλευόμενοι. Μαζί και ο Ανδρέας. «Τι γράφεις;», ρωτάει δείχνοντας το σημειωματάριο που κρατάμε. «Κρατάω σημειώσεις, με ό,τι βλέπω, ό,τι ακούω», απαντάμε. Του μεταφράζει ο νοσηλευτής στη νοσηματική. Ο Ανδρέας είναι κωφάλαλος. «Πώς ήταν η μέρα σου;» τον ρωτάμε. «Έτσι κι έτσι», λέει. «Τι θα άλλαζες;» Τότε, παίρνει τον νοσηλευτή από το χέρι και τον πηγαίνει προς την έξοδο...

Η μόνη λέξη που έρχεται στον νου για να περιγράψει την κατάσταση και την πραγματική που αντικρίσαμε στο ΨΝΑ, με αποκορύφωμα το 7ο είναι βαρβαρότητα. Γιατί η καθήλωση (δέσιμο) μόνο ως βαρβαρότητα μπορεί να χαρακτηριστεί. Το ίδιο και η χωρίς φειδώ χορήγηση φαρμάκων. Πόσο μάλλον όταν εφαρμόζονται σε έναν χώρο που υποτίθεται ότι λειτουργεί στο πλαίσιο της «αποασυλοποίησης». Η Λέρος είναι ακόμα εδώ, γιατί είναι νοσηροπτία.